

Agóid i Leitir Ceanainn

Ceist 1 Beidh tú ag féachaint ar ball ar mhír nuachta faoi oibrithe sláinte san otharlann i Leitir Ceanainn ag léiriú a míshástachta faoi na ciorruithe sláinte.

Féach ar an tuairisc uair amháin. Cé mhéad den eolas a d'éirigh leat a thuiscint, bunaithe ar na pictiúir agus ar eolas ar bith eile a bhí agat cheana féin?

Ceist 2 Seo stór focal a bhí le cloisteáil sa tuairisc. Ag obair leis an duine in aice leat aimsígí brí na bhfocal:

Ceist 3 Féach ar an tuairisc don dara huair. An bhfuil na habairtí thíos fíor nó bréagach?

Tá oibrithe sláinte míshásta i Leitir Ceanainn faoi na ciorruithe sláinte.   **fíor/bréagach**

Bhí an lá go haoibhinn ar fad i Leitir Ceanainn inniu.   **fíor/bréagach**

Is í an ghéarchéim san otharlann ná cailliúint seirbhísí.   **fíor/bréagach**

Tá 31 leaba cailte agus 3 bharda ortaipéideach dúnta.   **fíor/bréagach**

Tá liostaí feithimh d'obráidí ag dul i laghad.   **fíor/bréagach**

Tá imní ar oibrithe go mbeidh tuilleadh ciorruithe ann sa bhliain úr.   **fíor/bréagach**

Ceist 4 Anois le dul siar ar an fhoclóir atá cloiste agat, an féidir leat na leaganacha difriúla a bhí sa mhír a aimsiú ar na focail/frásaí seo:

athbhliain: _____
le déanaí: _____
dúnta: _____
dul faoi scian: _____
freisin: _____
níos mó: _____
de bhrí: _____

Ceist 5 *‘Maura Bn. Uí Ící’*

(a) Cuir Gaeilge ar na hainmneacha seo thíos:

The President Mary McAleese
Doctor Burke
Father Fitzgerald
Bishop McGee
Professor McGowan
Sister Mary
TD Brian O’Boyle
Minister for Health
Leader Brian Cowen

Ceist 6 Pléigh na ceistanna seo leis an duine in aice leat nó le do ghrúpa:

An bhfuil córas maith sláinte againn sa tír seo, dar leat?
Ar cheart go mbeadh seirbhísí sláinte saor in aisce do chách?
Ó do thaithí féin, an gcuireann an otharlann is cóngaraí duitse seirbhís mhaith ar fáil?

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1

Tá an cheist seo le plé sula gcuirtear an mhír ar siúl.

Ceist 2

campaign	feachtas
crisis	géarchéim
a loss of services	cailliúint seirbhísí
trade unions	ceardchumann
to show/ to convey	in iúl
the support	tacaíocht
recently	le gairid
ward	barda
orthopaedic	ortaipéideach
waiting list	liosta feithimh

Ceist 3

- 1 – fíor
- 2 – bréagach
- 3 – fíor
- 4 – bréagach
- 5 – bréagach
- 6 – fíor

Ceist 4

athbhliain:	bliain úr
le déanaí:	le gairid
dúnta:	druidte
dul faoi scian:	obráid
freisin:	fosta
níos mó:	a thuilleadh
de bhrí:	de bharr

Ceist 5

The President Mary McAleese:	An tUachtarán Máire Mhic Giolla Íosa
Doctor Burke:	An Dochtúir de Búrca
Father Fitzgerald:	An tAthair Mac Gearailt
Bishop Magee:	An tEaspag Mac Aoidh
Professor McGowan:	An tOllamh Mac Gabhann
Sister Mary:	An tSiúr Máire
TD Brian O'Boyle:	An Teachta Dála Brian Ó Baoil
Minister for Health:	An tAire Sláinte
Our leader Brian Cowen:	Ár dTaoiseach Brian Cowen.

Ceist 6

Is féidir gach beirt a chur ag déanamh an phlé seo agus ansin na ceisteanna a phlé leis an rang iomlán.

Bhí oibríthe sláinte in ospidéal Leitir Ceanainn i gContae Dhún na nGall i mbun agóidíochta inniu lena míshástacht faoi na ciorruithe sna seirbhísí sláinte san ospidéal a léiriú. Dúirt oibríthe go leanfaidís leis an bhfeachtas agóidíochta sa gcontae. Tá tuairisc ag Áine Ní Bhreisleáin.

Áine Ní Bhreisleáin.

Cé go raibh an aimsir go holc ag am lóin inniu bhí go leor oibríthe i láthair ag otharlann Leitir Ceanainn le dul i mbun agóidíochta. Is ag iarraidh aird an phobail agus na nÚdarás (*na hÚdaráis* a deirtear) a tharraing ar an ghéarchéim anseo san otharlann, maidir le cailliúint seirbhísí de, a bhí na ceardchumann, SIPTU, IMPACT agus Cumann na nAltraí.

Maura Bn. Uí hÍcí, Cumann na nAltraí

Tá muid anseo le cur in iúl don rialtas agus don *HSE West* nach bhfuil muid sásta leis an laghdú sna seirbhísí atá ag dul ar aghaidh san ospidéal i Leitir Ceanainn. Má bhaineann pobal Thír Chonaill (*pobal Tír Conaill* a deirtear) úsáid as an ospidéal seo agus muna bhfaigheann (*muna faigheann* a deirtear) muidinne an tacaíocht, ní bheidh ospidéal ann. Caithfidh muid fanacht agus a fháil amach ón rialtas agus ón *HSE West* cad é go díreach atá a dhul a tharlú san athbhliain.

Áine Ní Bhreisleáin.

Tá tríocha is a haon leaba cailte san otharlann seo le gairid chomh maith le dhá bharda ortaipéideach druidte agus tá na liostaí feithimh d'obráidí ag fás lá i ndiaidh lae.

Séamus Mac Ruairí, Urlabhraí Pháirtí an Lucht Oibre

Beidh foireann na hotharlainne féin curtha faoi bhrú. Beidh daoine ag fanacht níos faide le dul isteach fosta san otharlann agus a leithéad sin, agus níl sé maith go leor.

Áine Ní Bhreisleáin.

Tá imní ar go leor oibríthe go mbeifear ag druidim a thuilleadh leapacha sa bhliain úr de bharr easpa airgid agus fosta go mbeidh a thuilleadh ciorruithe á ndéanamh (*á dhéanamh* a deirtear) ar sheirbhísí riachtanacha sláinte i Leitir Ceanainn.

Deir na ceardchumann SIPTU, IMPACT agus Cumann na nAltraí go bhfuil siad ag cur tús inniu le feachtas agóidíochta anseo sa chontae le cinntiú go bhfanfaidh na seirbhísí sláinte atá ag teastáil go géar anseo in otharlann Leitir Ceanainn,

Áine Ní Bhreisleáin, Nuacht TG4 i gContae Dhún na nGall.